

ТОВ «Рейтингове агентство «Експерт-Рейтинг»
(www.expert-rating.com, e-mail: general@expert-rating.com, тел./факс +38 (044) 227-60-74)

Рейтинговий звіт

(для публікації)

Довгостроковий кредитний
рейтинг за національною
рейтинговою шкалою:

uaBBB-

Інтерпретація рейтингу:

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaBBB- характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов

Дата присвоєння рейтингу:

6 травня 2025 року

Період оновлення рейтингу:

ЩОКВАРТАЛЬНО

Дата оновлення рейтингового
звіту:

За запитом клієнта

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПІСКІВСЬКИЙ ЗАВОД СКЛОВИРОБІВ»

(повне найменування компанії)

07820, Україна, Київська обл., Бучанський р-н, смт. Пісківка, вул.Тетерівська,1
(місцезнаходження компанії)

Дата реєстрації:

02.02.2006

Код ЄДРПОУ:

33894121

Директор

Карахтанов Микола Борисович
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ

Аудитор:

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА
«ТЕО-АУДИТ»

Обслуговуючий банк:

АТ «СЕНС-БАНК»

Телефон:

+38 (04477) 33080, +38 (04477) 33249

E-mail:

secretary@peskovka.com

Web-сайт:

<https://pgpglass.com/>

Даний звіт є рейтинговим дослідженням, який виражає думку аналітиків РА «Експерт-Рейтинг».
Звіт є обґрунтуванням присвоєного рейтингу, який також є думкою аналітиків
РА «Експерт-Рейтинг».
Обмеження на використання рейтингового звіту наведені на останній сторінці звіту

Додаткова інформація для інвесторів*

Характеристика облігацій	Облігації іменні, дисконтні, забезпечені
Державна реєстрація випуску	Свідоцтво № 54/2/2018 від 03.08.2018 р.
Номинальна вартість облігації, грн	1,00 (одна) гривня
Обсяг випуску, грн	220 000 000 (двісті двадцять мільйонів) гривень
Кількість облігацій у випуску, штук	220 000 000 штук
Серія облігацій	Серія А
Андерайтер	-
Період укладання договорів з першими власниками	3 01.09.2018 р. по 01.09.2019 р.
Порядок розміщення	Публічне розміщення на біржі ПАТ «ФОНДОВА БІРЖА ПФТС»
Термін обігу облігацій	По 31.12.2026
Дати початку і закінчення погашення облігацій	01.01.2027 р. – 01.01.2028 р.
Дострокове погашення облігацій за вимогою їх власників або за ініціативою емітента	Не передбачене
Поручителі	• ТОВ «СПОРТИВНО- ОЗДОРОВЧИЙ КОМПЛЕКС «МОНІТОР» (ЄДРПОУ 30437959), сума забезпечення – 144 млн грн • ТОВ «МІЖНАРОДНА ТЕНІСНА АКАДЕМІЯ» (ЄДРПОУ 36048213), сума забезпечення – 76 млн грн
Мета використання фінансових ресурсів, залучених від розміщення облігацій	90% ресурсів, залучених від продажу облігацій, Емітент планує використати для закупівлі матеріалів (піску, соди та ін.), необхідних для виготовлення скляної продукції, 5% ресурсів – для оплати обладнання та устаткування, а саме для придбання формкомплексів для виготовлення скляної продукції, 5% - для оплати робіт, які є необхідними для підтримання обсягів виробництва та асортименту продукції, що випускається.

*- згідно з Рішенням про емісію облігацій серії А, затвердженим рішенням загальних зборів учасників ТОВ «ПЗС» від 25.06.2018 р.

1. Історія розвитку і загальна характеристика компанії

ТОВ «ПІСКІВСЬКИЙ ЗАВОД СКЛОВИРОБІВ» (скорочено ТОВ «ПЗС») було зареєстроване 2 лютого 2006 року. Проте історія функціонування Компанії налічує більше 100 років: в 2024 році Підприємство відсвяткувало 100-річний ювілей з моменту заснування.

В 1935 році Завод був переведений до державної системи Московського тресту «Спиртотара», що супроводжувалось його повною реконструкцією та збільшенням технічних можливостей. В 1965 році Підприємство було повністю переобладнане: почалось виготовлення склянок ємністю 100 і 250 мл., ваз та іншого сортового посуду.

Сучасна історія розвитку Заводу почалась в 2006 році, коли було започатковано будівництво нових потужностей, а саме скловарної печі безперервної дії потужністю 240 тонн на добу. В 2008 році було запущено нові потужності ТОВ «ПЗС», які надавали можливість випускати 350 млн штук умовних одиниць продукції на рік. На Заводі було встановлено новітнє обладнання,

яке відповідає світовим стандартам галузі, а також впроваджено систему управління якістю у відповідності до вимог ISO 9001.

В 2013 році на Заводі була запущена друга піч потужністю 320 тонн на добу з можливість виробництва 470 млн штук умовних одиниць продукції на рік, та впроваджені найпередовіші технології варіння скла та виробництва склотари. В 2015 році ТОВ «ПЗС» було встановлено нові машини контролю останнього покоління MSC&SGCC (Франція) для визначення візуального браку по корпусу та по дну виробів, а також впроваджено технологію PPC (PlungerProcessControl). Тоді ж на Заводі розпочалось виробництво пляшок з кольорового скла.

В 2017 році ТОВ «ПЗС» було впроваджено інтегровану систему менеджменту якості та безпечності пакувальних матеріалів, згідно вимог схеми сертифікації FSSC 22000 та міжнародного стандарту ISO 9001. До схеми сертифікації FSSC 22000 входить відповідність вимогам стандарту ISO 22000 (НАССР) та відповідність програмам-передумовам, спеціально розробленим для виробників упаковки для харчової продукції, що викладені в ISO/TS 22002-4.

Сьогодні ТОВ «ПІСКІВСЬКИЙ ЗАВОД СКЛОВИРОБІВ» є високотехнологічним заводом з європейським підходом до виробництва широкого спектру склотари. Станом на початок 2025 року на ТОВ «ПЗС» працювало близько 440 чоловік. Завод має 2 склотарні цехи, власні виробничі склади та власну сучасну трансформаторну підстанцію, що забезпечує якісним електроживленням все обладнання. До повномасштабного вторгнення рф Завод виробляв продукцію з безбарвного скла (Flint) і кольорового (коричневого і зеленого) скла. Проте після вимушеної зупинки виробництва в 2022 році, наразі ТОВ «ПЗС» відновив роботу лише однієї печі, і тому поки що виготовляє лише продукцію з безбарвного скла.

Більше 60% виробленої ТОВ «ПЗС» склотари йде на експорт до країн Європи й Азії (Польща, Італія, Німеччина, Франція, Греція, Румунія, Туреччина, Литва, Латвія, Грузія, Азербайджан, Вірменія, Казахстан, Туркменістан та ін.). Серед партнерів ТОВ «ПЗС» є такі відомі на вітчизняному та світовому ринку виробники напоїв та продуктів харчування, як Carlsberg Group, Heineken, Greenyard, Оболонь, Перша приватна броварня та інші.

У 2026 році ТОВ «ПЗС» планує запустити другу скловарну піч, яка на 75% збільшить виробничі потужності, що дозволить наростити експорт і оптимізувати витрати. При цьому, близько 2/3 від готової продукції планується експортувати до країн ЄС, в яких в останні кілька років спостерігається стійке зростання попиту на скляну тару (приріст близько 5% на рік) через підвищення інтересу до екологічно чистих пакувальних матеріалів. В планах розвитку ТОВ «ПЗС» на найближчі роки передбачене збільшення обсягів виробництва, адаптація асортименту продукції до потреб європейського ринку з фокусом на нішевих сегментах (крафтові напої та органічна консервація), зниження собівартості виробництва та логістичних витрат за рахунок економії на масштабі, а також посилення ринкової позиції через збільшення клієнтської бази.

ТОВ «ПЗС» є членом Асоціації Підприємств Скляної Промисловості «Скло України».

Таким чином, ТОВ «ПІСКІВСЬКИЙ ЗАВОД СКЛОВИРОБІВ» є високотехнологічним виробником скляної тари в Україні, який займає вагомую частку на вітчизняному ринку з виробництва скляних банок та пляшок. Близько 60-70% продукції Заводу експортується до країн ЄС та Азії. Переорієнтація споживачів на світовому та вітчизняному ринку на споживання органічної та локальної продукції, яка все частіше пакується в скло, створює потенціал для подальшого зростання попиту на продукцію ТОВ «ПЗС» та для збільшення обсягів виробництва Заводу.

2. Основні показники діяльності компанії

Аналіз балансових показників ТОВ «ПІСКІВСЬКИЙ ЗАВОД СКЛОВИРОБІВ» свідчить, що в 2024 році масштаби діяльності Компанії практично не змінились. Зокрема, за період з 01.01.2024 по 01.01.2025 активи ТОВ «ПЗС» збільшились на 0,91% і склали 1,837 млрд грн (табл. 1).

Таблиця 1

Основні показники діяльності ТОВ «ПІСКІВСЬКИЙ ЗАВОД СКЛОВИРОБІВ» в 2023-2024 рр., тис. грн, %, п.п.

Показники	2024 рік (31.12.2024)	2023 рік (31.12.2023)	Зміна	Темп приросту, %
Балансові показники:				
Основні засоби по залишковій вартості	494 019	562 994	-68 975	-12,25%
Запаси	428 171	513 445	-85 274	-16,61%
Дебіторська заборгованість	508 449	396 831	111 618	28,13%
Гроші та їх еквіваленти	12 453	5 851	6 602	112,84%
Активи всього	1 836 840	1 820 250	16 590	0,91%
Зареєстрований (пайовий капітал)	378 502	378 502	0	0,00%
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-2 209 874	-1 771 416	-438 458	-
Власний капітал	-1 831 372	-1 392 914	-438 458	-
Довгострокові кредити банків	0	283 806	-283 806	-100,00%
Інші довгострокові зобов'язання, в тому числі:	3 181 790	2 732 500	449 290	16,44%
• Довгострокові кредити	2 968 590	2 808 927	159 663	5,68%
• Облігації	207 339	202 046	5 293	2,62%
Короткострокові кредити банків	0	0	0	-
Поточна кредиторська заборгованість	448 406	165 216	283 190	171,41%
Зобов'язання всього	3 668 212	3 213 164	455 048	14,16%
Фінансові результати:				
Чистий дохід від реалізації продукції	1 434 864	519 020	915 844	176,46%
Собівартість реалізованої продукції	1 356 152	454 262	901 890	198,54%
Фінансовий результат від операційної діяльності	-104 466	-4 380	-100 086	-
Чистий прибуток	-438 458	-182 346	-256 112	-
Розрахункові показники та коефіцієнти:				
Співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованістю, %	113,39%	240,19%	-126,80 п.п.	-
Співвідношення між власним капіталом та зобов'язаннями, %	-49,93%	-43,35%	-6,58 п.п.	-
Рентабельність активів (ROA)*	-23,87%	-10,02%	-13,85 п.п.	-

*- за розміром показників на кінець звітного періоду

Джерело: Річна фінансова звітність Компанії (неаудійована) за 2024 рік, розрахунки РА «Експерт-Рейтинг»

При цьому, дебіторська заборгованість за 2024 рік виросла на 28,13%, а грошові кошти та їх еквіваленти збільшились в 2,12 раза до 12,453 млн грн. В 2023-2024 рр. ТОВ «ПЗС» користувалось довгостроковими кредитами (серед кредиторів – вітчизняний банк, інвестиційний фонд та інвестиційна компанія–нерезидент), а також використовувало в своїй діяльності ресурси, залучені від випуску облігацій.

Так, в 2018-2019 роках Товариство здійснило первинне публічне розміщення іменних дисконтних облігацій серії А, номінальною вартістю 1 гривня з терміном погашення з

01.01.2027р. до 01.01.2028 р. через біржу ПАТ «ФОНДОВА БІРЖА ПФТС». Обсяг випуску становить 220 млн грн. Забезпечення по облігаціям представлено корпоративною гарантією, наданою пов'язаними сторонами: ТОВ «МІЖНАРОДНА ТЕНІСНА АКАДЕМІЯ» (Код ЄДРПОУ 36048213) та ТОВ «СОК «МОНІТОР» (Код ЄДРПОУ 30437959). Амортизація дисконту облігаціями здійснюється за ефективною процентною ставкою в діапазоні від 1,32% до 1,35% річних.

Обсяги чистого доходу від реалізації продукції ТОВ «ПЗС» в 2024 році порівняно з 2023 роком показали істотне зростання, збільшившись а 2,76 раза до 1,435 млрд грн. При цьому, 70,27% доходу від реалізації за підсумками 2024 року було отримано від експорту продукції ТОВ «ПЗС» до країн ЄС (в 2023 році ця частка склала 40,47%), 26,94% доходу – від продажу продукції на національному ринку, і 2,79% – від експорту на інші ринки.

Висока питома вага собівартості продукції у виручці від реалізації при зростанні витрат на збут в 2024 році в 4,7 раза до 125,066 млн грн, а також зростанні інших видів витрат Компанії в аналізованому періоді призвели до наявності операційного та чистого збитків за підсумками 2023 та 2024 років. Наслідком збиткової діяльності ТОВ «ПЗС» стало істотне збільшення нерозподіленого збитку, що призвело до зростання обсягів від'ємного власного капіталу Товариства.

Агентство звертає увагу, що суттєвий негативний вплив на фінансові результати ТОВ «ПЗС» спричинило повномасштабне вторгнення рф в лютому 2022 року. Зокрема, в 2020 та 2021 рр. ТОВ «ПЗС» було прибутковим: за 2020 рік чистий прибуток становив 90,351 млн грн, а за 2021 – 9,134 млн грн.

Протягом кінця лютого–березня 2022 року точилися бойові дії в Київській області. Сmt Пісківка, де розташовані виробничі потужності ТОВ «ПЗС», хоч і не було в зоні прямих бойових дій, проте знаходиться в безпосередній близькості до м. Бородянка, та також обстрілювалось рф з військової авіації та артилерії. Внаслідок обстрілів було пошкоджено майно Товариства, а також готова продукція Заводу та продукція покупців, яка знаходилась на відповідальному зберіганні на складах, розташованих в м. Бородянка, с. Кухарі та с. Мигалки. Крім того, охолодження печей призвело до застигання скла в них з наступною необхідністю зачистки застиглої скломаси та відновлення виробничого обладнання. Цей процес є тривалим та витратним.

Після вимушеної зупинки обох печей в березні 2022 року, впродовж періоду з травня 2022 року по червень 2023 року Завод проводив роботи з відновлення працеспроможності. В червні 2023 року першу скловарну піч було запущено під наглядом іноземних спеціалістів і лише наприкінці липня 2023 року було розпочато товарний випуск продукції. Плани стосовно запуску другої печі внаслідок недостатності обігових коштів були відкладені на 2025-2026 рр.

Ознайомлення з бізнес-планом розвитку ТОВ «ПЗС» в 2025-2026 роках, наданим Товариством за запитом Агентства, дозволяє зробити висновки про наявність у ТОВ «ПЗС» стратегії відновлення прибутковості. Зокрема, збільшення на 75% виробничих потужностей після запуску другої скловарної печі дозволить наростити експорт і оптимізувати витрати Товариства. Друга піч, запуск якої планується здійснити в 2026 році, має додати 66,2 тис. тон готової продукції на рік, з яких близько 65% буде спрямовано на експорт до ЄС. За розрахунками ТОВ «ПЗС», це призведе до зростання експортної виручки на 69%, а економія на масштабі знизить собівартість продукції на 10%. Крім цього, прогнозується, що зниження вартості логістичних витрат на одиницю продукції на 7-10% за рахунок збільшення обсягів перевезень та оптимізації зберігання може додати близько 2% до маржі на експортну продукцію.

В цілому, реалізація запланованих заходів та запуск другої скловарної печі у 2026 році дозволить ТОВ «ПЗС» наростити експорт скляних пляшок і банок до країн ЄС, підвищивши

маржинальність з 25% до 35%. За оцінками ТОП-менеджменту Компанії, в 2026 році ТОВ «ПЗС» вийде на прибуткову діяльність, з показником прогнозованої експортної виручки на рівні близько 50 млн євро, та обсягу чистого прибутку – близько 7 млн євро.

Таким чином, повномасштабне військове вторгнення РФ в 2022 році негативно вплинуло на діяльність ТОВ «ПЗС». Вимушена зупинка виробництва більше ніж на рік та триваючий простій другої скловарної печі зменшили обсяги виробництва і реалізації продукції, спричинили виникнення витрат на відновлення виробничого обладнання та запуск виробництва, а також призвели до скорочення асортименту готової продукції та експортних поставок. Наразі Компанія має від’ємний власний капітал, а її діяльність є збитковою. Проте розроблена керівництвом ТОВ «ПЗС» бізнес-стратегія дозволить Компанії в повній мірі використовувати наявні виробничі потужності і вже в 2026 році повернутись до прибуткової діяльності.

2. Власники компанії та зовнішня підтримка

Станом на 01.01.2025 статутний капітал ТОВ «ПІСКІВСЬКИЙ ЗАВОД СКЛОВИРОБІВ» становив 378,502 млн грн. Учасниками Товариства на момент підготовки рейтингового Звіту були 1 юридична та 1 фізична особа:

- АТ «Закритий недиверсифікований венчурний корпоративний інвестиційний фонд «КІВІ» (код ЄДРПОУ 41262601) – 33,24% (розмір внеску до статутного фонду 126 192 500 грн);
- Ткаченко Світлана Георгіївна – 66,66% (розмір внеску до статутного фонду 252 309 300 грн).

Кінцевими бенефіціарними власниками ТОВ «ПЗС» є фізичні особи – громадяни України: Коваленко Ганна Миколаївна та Ткаченко Світлана Георгіївна.

Агентство зазначає, що один з засновників АТ «ПЗС», а саме АТ «ЗНВКІФ «КІВІ», на практиці підтвердив свою спроможність надавати фінансову підтримку своїй дочірній компанії, видавши Товариству в 2024 році довгостроковий кредит в сумі 102,050 млн грн.

Виходячи з вищенаведеного, рівень зовнішньої підтримки ТОВ «ПІСКІВСЬКИЙ ЗАВОД СКЛОВИРОБІВ» Агентство вважає задовільним та доведеним на практиці.

3. Інші фактори, що враховувались при оцінці

Перевірка інформації, що міститься в Єдиному державному реєстрі судових рішень щодо ТОВ «ПІСКІВСЬКИЙ ЗАВОД СКЛОВИРОБІВ» показала, що станом на момент проведення рейтингового дослідження Товариство не були учасником судових процесів, які могли б суттєво негативно вплинути на його фінансовий стан.

ТОВ «ПІСКІВСЬКИЙ ЗАВОД СКЛОВИРОБІВ» є емітентом цінних паперів, зокрема облігацій, тому підпадає під регулювання Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Перевірка Агентством ознак фіктивності у ТОВ «ПЗС» показала, що вони відсутні в обсягах, затверджених Рішенням НКЦПФР №393 від 30.05.2017 р. «Про затвердження Положення про встановлення ознак фіктивності емітентів цінних паперів та включення таких емітентів до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності».

4. Висновки

Впродовж періоду з 23 квітня по 6 травня 2025 року РА «Експерт-Рейтинг» проводило рейтингове дослідження ТОВ «ПІСКІВСЬКИЙ ЗАВОД СКЛОВИРОБІВ». За результатами дослідження рейтинговим комітетом Агентства було прийняте рішення присвоїти кредитний рейтинг ТОВ «ПЗС» та випуску облігацій Товариства серії А на рівні **uaBBB-**. Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaBBB- характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

За результатами рейтингового дослідження можна зробити наступні основні висновки:

1. ТОВ «ПЗС» є високотехнологічним виробником скляної тари в Україні, який займає вагому частку на вітчизняному ринку з виробництва скляних банок та пляшок. Близько 60-70% продукції Заводу експортується до країн ЄС та Азії.

2. В 2023-2024 рр. ТОВ «ПЗС» користувалось довгостроковими кредитами, а також використовувало в своїй діяльності ресурси, залучені від випуску облігацій. Зокрема, в 2018-2019 роках Товариство здійснило первинне публічне розміщення іменних дисконтних забезпечених облігацій серії А, номінальною вартістю 1 гривня з терміном погашення з 01.01.2027р. до 01.01.2028 р. через біржу ПАТ «ФОНДОВА БІРЖА ПФТС». Обсяг випуску становить 220 млн грн.

3. Учасниками ТОВ «ПЗС» на момент підготовки рейтингового Звіту були 1 юридична та 1 фізична особа. Рівень зовнішньої підтримки ТОВ «ПІСКІВСЬКИЙ ЗАВОД СКЛОВИРОБІВ» Агентство вважає задовільним та доведеним на практиці.

4. Обсяги чистого доходу від реалізації продукції ТОВ «ПЗС» в 2024 році порівняно з 2023 роком показали істотне зростання, збільшившись а 2,76 раза до 1,435 млрд грн. При цьому, 70,27% доходу від реалізації за підсумками 2024 року було отримано від експорту продукції ТОВ «ПЗС» до країн ЄС. Діяльність ТОВ «ПЗС» в аналізованому періоді була збитковою: за підсумками 2023 та 2024 років Товариство мало операційний та чистий збитки. Наслідком збиткової діяльності ТОВ «ПЗС» стало істотне збільшення нерозподіленого збитку, що призвело до зростання обсягів від'ємного власного капіталу Товариства.

5. Суттєвий негативний вплив на фінансові результати ТОВ «ПЗС» спричинило повномасштабне вторгнення рф в лютому 2022 року, яке призвело до тимчасової зупинки двох скловарних печей (що вимагало значних витрат на відновлення їх роботи), а також до пошкодження частини виробничих потужностей та готової продукції, що зберігалась на складах. Зокрема, ще в 2020 та 2021 рр. ТОВ «ПЗС» було прибутковим.

6. Ознайомлення з бізнес-планом розвитку ТОВ «ПЗС» в 2025-2026 роках, наданим Товариством за запитом Агентства, дозволяє зробити висновки про наявність у ТОВ «ПЗС» стратегії відновлення прибутковості. Реалізація Товариством запланованих заходів та запуск другої печі у 2026 році дозволить ТОВ «ПЗС» наростити експорт скляних пляшок і банок до країн ЄС, підвищивши маржинальність з 25% до 35%. За оцінками ТОП-менеджменту Компанії, в 2026 році ТОВ «ПЗС» вийде на прибуткову діяльність, з показником прогнозованої експортної виручки на рівні близько 50 млн євро, а чистого прибутку – близько 7 млн євро.

Агентство вважає, що не дивлячись на негативні фінансові результати 2023-2024 рр., ТОВ «ПЗС» зможе подолати наслідки російської агресії за рахунок:

- планового відновлення виробничих потужностей;
- наявної задовільної підтримки від власників, що підтверджено практикою;
- наявних ринків збуту готової продукції, а також кредитної історії ТОВ «ПЗС», яка дозволяє Компанії отримувати доступ до боргового фінансування.

Перелічені фактори позитивно впливають на кредитоспроможність ТОВ «ПЗС», проте до відновлення Компанією прибуткової діяльності, кредитний рейтинг емітента і облігацій ТОВ «ПЗС» буде перебувати у режимі посиленого моніторингу Агентства.

Агентство зазначає, що поточний рівень рейтингу визначає ймовірність виконання своїх зобов'язань у разі роботи компанії за звичайних обставин та не враховує форс-мажорні обставини, а також дію інших обставин непереборної сили.

Додаток А

Обмеження на використання рейтингового звіту

Даний звіт є інтелектуальною власністю ТОВ «РА «Експерт-Рейтинг». Всі інтелектуальні права ТОВ «РА «Експерт-Рейтинг» охороняються законодавством України. Жодна частина цього Звіту не може продаватися, відтворюватися або розповсюджуватися третіми особами без письмової згоди ТОВ «РА «Експерт-Рейтинг». Вся інформація, що міститься в цьому Звіті, отримана ТОВ «РА «Експерт-Рейтинг» з джерел, які в ТОВ «РА «Експерт-Рейтинг» вважають достовірними. У зв'язку з можливістю людської чи технічної помилки, а також інших факторів, ТОВ «РА «Експерт-Рейтинг» не гарантує абсолютної надійності представленої інформації. Рейтинг стійкості страхової компанії, а також будь-яка частина інформації, що міститься в Звіті, повинні розглядатися виключно як думка про ступінь опірності фінансового інституту несприятливим факторам впливу, а не як рекомендація до купівлі чи продажу цінних паперів або рекомендація щодо використання послуг страховика. ТОВ «РА «Експерт-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно з урахуванням інформації про рейтинги, визначені ТОВ «РА «Експерт-Рейтинг».

Вкладники, страховальники, інвестори, використовуючи даний рейтинговий звіт, автоматично погоджуються з тим, що зміст даного рейтингового Звіту є думкою аналітиків Рейтингового агентства «Експерт-Рейтинг» про кредитоспроможність компанії або рівні кредитного ризику, який несуть в собі цінні папери Компанії.

Сприймаючи результати оцінки рівня кредитного рейтингу компанії або цінного паперу, слід розуміти, що при оцінці до уваги беруться чинники, які можуть позитивно або негативно вплинути на стійкість компанії. Таким чином, ТОВ «РА «Експерт-Рейтинг» оцінює рівень опору компанії несприятливим факторам впливу. Для компанії оцінка проводиться відповідно до національної шкали, визначеної відповідно до шкали, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2007 № 665. Співвідношення між міжнародною шкалою і національною шкалою Агентство визначає самостійно, рейтинг за міжнародною шкалою Агентства присвоюється виключно за запитом клієнта.

Таблиця А

Національна рейтингова шкала. Довгострокові кредитні рейтинги (більше одного року) *

Рейтинг	Інтерпретація рейтингової оцінки
uaAAA	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaAAA характеризується виключно високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами
uaAA	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaAA характеризується дуже високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами
uaA	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності є чутливим до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов
uaBBB	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов
uaBB	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaBB характеризується кредитоспроможністю нижчою ніж достатня порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Висока залежність рівня кредитоспроможності від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов
uaB	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaB характеризується низькою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Дуже висока залежність рівня кредитоспроможності від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов
uaCCC	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaCCC характеризується дуже низькою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Існує потенційна ймовірність дефолту.
uaCC	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaCC характеризується високою ймовірністю дефолту
uaC	Позичальник очікує дефолт за борговими зобов'язаннями
uaD	Дефолт. Виплата відсотків і основної суми за борговими зобов'язаннями позичальника припинена без досягнення згоди з кредиторами щодо реструктуризації заборгованості до настання терміну платежу

«-» або «+» — це проміжні категорії рейтингу відносно основних категорій.

* — згідно зі шкалою, затвердженою [Постановою](#) Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2007 № 665

Відповідний додаток є невід'ємною частиною рейтингового звіту